

Recenze diplomové práce

Téma: The European Economic and Monetary Union and the Theory of Optimum Currency Areas
Diplomant: Jan J u r á k
Vedoucí: Prof. Ing. Ant. Brůžek, DrSc.
Recenzent: Doc. Ing. Jiří Amort, CSc.

Předložené téma je příležitostí k rekapitulaci kroků a úvah, jež předcházely vzniku EMU a provázely precizaci teorie optimální měnové oblasti. /Právě vznik a vývoj EMU poskytl konzistentní základnu pro empirické ověření postulátů teorie, které bylo dříve v potřebném rozsahu stěží možné./

V 1.kapitole se autor věnuje jednotlivým kritériím zkoumané teorie a jejich vztahu ke změnám měnového kurzu. V 2.kapitole osvětluje pojem, typy a stupně ekonomické integrace od oblasti volného obchodu po EMU a vznik ECB./Zde lze namátnout a doplnit, že před pravidelně uváděný nejnižší stupeň integrace ve formě oblasti volného obchodu lze zařadit bývalé preferenční vztahy v rámci koloniálních říší - mezi kolonií a metropolí, jež prakticky dodnes jako strukturotvorný prvek účasti v mezinárodní dělbě práce svými důsledky působí.

Třetí kapitola je věnována empirickým zkušenostem EMU ve vztahu ke kritériím cenové a mzdové stability, mobility pracovních sil, otevřenosti a dalším, jež byly sledovány již v 1.kapitole. Vyúsťuje v dílčí závěr, že EMU, na základě charakteristik realizace kritérií vytýčených výše, dosud nenaplnuje kritéria optimální měnové oblasti, avšak pokračuje s cílem se jí v budoucnu stát.

Čtvrtá kapitola navazuje diskuzí nákladů a výnosů, plynoucích z realizace optimální měnové oblasti. Projevuje se řada výhod jednotné měny, nejsou však zadarmo. Porovnání přínosů a nákladů ve vztahu k vývoji otevřenosti ukazuje na minimální úroveň otevřenosti, od níž je vhodné uvažovat o vstupu do měnové unie. Navazující 5.kapitola seznamuje s obsahem pěti tzv. maastrichtských kritérií, jež měla a mají za úkol zajistit konvergenci ekonomické výkonnosti članských států eurozóny.

Šestá kapitola sleduje problematiku eura a vztahu k EU či eurozóně.- s tím, že tato seskupení nebyla optimální měnovou oblastí.

ECB pak stále před rozporným úkolem, jak nástroji měnové politiky reagovat na rychlý růst jedněch a stagnaci druhých, vólajících na snížené úrokové zátěži.

Analyzovaný vztah eura k novým členským státům nesmí přehlédnout fakt, že předpokládané brzké dosažení nominální konvergence nevyjadřuje a nenahradí dosažení konvergence reálné, která není maastrichtskými podmínkami sledována.

Poslední blok této problematiky je věnován euru ve vztahu k ČR. Zprve optimistický přístup je vystřídán rozvahami, jež jsou nuceny více respektovat otázku fiskálních deficitů ČR s tím, že nepřípravenost reformy v politické sféře blokuje pružné a včasné řešení. Příznivý vývoj faktorů umožňujících včasné řešení přispěje k snížení nákladů vstupu ČR do eurozóny.

V závěrečných poznámkách autor stručně, avšak výstižně, rekapitu- luje výsledek předchozích kapitol. Shrnuje že zatím není třeba do eurozóny spěchat, není dost ekonomických důvodů /včetně teorie ECA/, zaručujících, že přínosy budou vyšší než náklady.

Diplomová práce je předložena v anglickém jazyce na 71 stranách, včetně 7 stran příloh a seznamu literatury /s 66 prameny/. Je celkem přehledně členěna, nicméně je vhodné zvážít, zda by standardní úprava číslování kapitol i subkapitol, nebyla přehlednější a neumožňovala snazší orientaci v textu a přesnější odvolávky. /Po formální stránce je třeba vyloučit nahodilé překlepy, komplikující na některých místech jinak přehledný text./

Ačkoliv předložená práce neformuluje explicitní cíl zpracování /což je škoda/, téma vyjádřené názvem práce lze považovat za naplněné a to na potřebné odborné úrovni, obsahující i názor a stanovisko autora. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím v rozmezí " v ý b o r - n ě - v e l m i d o b ř e ". K diskusi navrhuji některé z těchto problémů: 1. Jaká je vazba argumentů /a podmínek/ pro vstup ČR do eurozóny na strukturu české ekonomiky?

2. Jaký je obsah tzv. "otevřenosti" ekonomiky?

Praha, 17.5.2007

Doc. Ing. Jiří Amort, CSc.